

Inserati se sprejemajo in velja tristoletna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija na Dunajski cesti št. 15 v Medijatovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
Za polleta . . . 5 " — "
Za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
Za pol leta . . . 4 " 20 "
Za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo na Dunajski cesti št. 15 v Medijatovi hiši.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Shod kránjskega obrtnega društva.

Govor gosp. Kluna.

(Koniec.)

Druga glavna zahteva obrtnikov je bila, da mora vsakdo na postavno določeni način dokazati, da se je rokodelstva izučil, in ga kot pomočnik več let izvrševal, ako ga hoče pričeti na svojo roko. Taka zmožnost se tirja od odvetnikov, vradnikov, duhovnikov, vojakov itd., samo obrtnik je smel dozdej vsakdo postati, dasiravno je bil za obrtnijstvo morda tolikanj sposoben, kakor zajec za boben. Pa tej določbi je delala manjšina še večje zapreke, kakor obligatoričnim zadrugam, ki jih je sprejela, ker so bile določene že v dosedanji postavi in jih je vlada odločno zagovarjala. Pri tem vprašanji pa vlada ni hotla reči ne be ne mev, in manjšina se je menda zopet zbalala za svoje zveste privržence, ter si je na svojo moč prizadevala ohraniti dosedanjo obrtnijsko svobodo. Ko se je reč razpravljala v pododseku, propal je moj nasvet in sprejeta je bila določba, da je tak dokaz nemogoč, dasiravno sem se ponudil v prihodnji seji staviti v tem oziru natančne predloge. Po razrešitvi pododsekov je večina skupnega odseka ta sklep k sreči zavrgla v §. 24, da mora vsakdo, ki hoče pričeti samostojno rokodelstvo, s spričevalom dokazati, da se ga je učil, in ga kot pomočnik tudi več let izvrševal. In da bi mojstri taka spričevala ne mogli dajati za dober denar, določeno je, da morajo biti dotična spričevala podpisana tudi od zadrškega predsednika in občinskega predstojnika tistega krsja, v katerem

biva mojster. To je jako previdno in prevara je skoraj nemogoča, ker ne moremo misliti, da bi se dala z mojstrom podkupiti tudi zadrški načelnik in občinski predstojnik.

Nedavno je bil obrtnijski shod v Brnu na Moravskem in poslanec Löblch je pri tej priliki izrekel, da četrti točka §. 24 to zahtevo nekako zopet uničuje, ker določuje; da učensko spričevalo nadomestuje tudi spričevalo obrtnijskih ali strokovnjaških šol. Pa ta strah se mi ne zdi opravičen. Ker določeno je v postavi, da imajo to veljavo samo spričevala takih šol, v katerih so imeli učenci poleg teoretičnega preduka tudi priliko, se obrtnijstva praktično izučiti. Razum tega se bode po mojem mnenji tudi pri njih zahtevalo spričevalo, da je dotično obrtnijstvo kot pomočnik tudi dejansko izvrševal.

Tako si je toraj odsekova večina prizadevala vsaj v glavnih rečeh, kolikor mogoče, vstreti željam in zahtevam obrtnikov. V mnogih drugih zadevah, ki so se povdarjale pri obrtnijskih shodih in raznih peticijah do državnega zbora, pa so ji bile zvezane reke, ker z njimi obrtnijska postava nima nič opraviti, ampak jih vravnava posebne postave, ktere bode treba premeniti, ako se hočejo izpolniti želje obrtnikov. Tako n. pr. posebna postava vreduje zaznamovanje obrtnijskih izdelkov in havzarsko pravico, pri ktere premembi bode treba celo porazumljenja z ogerako vlado. Enaka je s colninsko postavo, ki ima braniti domače izdelke vnanje konkurence z davkarskimi postavami in z delom po kaznilnicah in posilnih delavnicah. Pa večina državnega zbora in obrt-

nijskega odseka si je tudi te reči vzela k srcu in po svoji moči skušala vstreti željam obrtnikov. Kolikor je mogla, sprejela je potrebne določbe v postavo, kakor n. pr. gledé zaznamovanja izdelkov v §. 43 in naslednjih, gledé pomoznih in bolniških blagajnic v §§. 114 in 121. Drugim zahtevam je zopet vstregla s posebnimi postavami, kakor n. pr. s colninsko postavo in s postavo o volilni premembi, v kteri se je volilna pravica pripoznala vsaj njim, ki plačujejo po 5 gl. direktnega davka. Za splošno volilno pravico, ki jo obrtniki močno zahtevajo, so pa razmere tako neugodne, ne sicer pri nas, ampak v drugih deželah n. pr. na Gališkem, da se nanjo sedaj pač še ne more misliti. Gledé drugih zahtev pa je vsaj v posebnih resolucijah vladi priporočila, da naj se po mogočnosti ozira na želje obrtnikov. Take n. pr. ji priporoča 8. resolucija pri ponovitvi colne zveze z Ogersko gledati na to, kako bi se dalo havziranje primerno sedanjim razmeram predrugčiti. Gledé popotnih razprodaj se vladi v 9. resoluciji priporoča, da naj domače obrtnike pred takimi razprodajami varuje s tem, da bode strogo izvrševala določbe o nakladanji primernega davka, in 10. resolucija vladi na srce poklada, da naj pomozne in bolniške blagajnice, zadrške prodajalnice in skladnice kolikor mogoče oprosti davka.

Večina obrtnijskega odseka je toraj storila, kar je pri sedanjih okoliščinah storiti mogla. Ne tajim, da je od nje nasvetovana postava pomanjkljiva. Pomanjkljiva je v dvojnem oziru: 1) ker ne obsega vseh zadev obrt-

Spomini na veliko slovansko romanje v Rim l. 1881.

(Spisuje M. Mihaeljev)

V Ankoni; odhod v Laureto in nazaj 29. junija.

(Dalje.)

Ta dan je bil sicer velik praznik sv. Petra in Pavla, ali delalo in vozarilo se je po mestu na vse pretege. Nu, da se po mestih dela v nedeljah (beseda slovenska „nedelja“ je pomenljiva, ker že sama na sebi pomeni, da nikar „ne — delati“ ta dan!) temu se ni tolikanj čuditi, ker se to tudi pri nas žalibog pogostoma vidi. Ali tim bolj smo se čudili, ko nas pelje vlak v Laureto; blizo železnice se je delalo na polju, želi so možje in žene v celih tropah pšenico in to na tako velik praznik! To je strašna korupcija sedajne mavtarske laške vlade, ki daje vsem pregreham potuho. Ko smo pozneje nazaj pridšli v Jakin, vprašali, kako je to, da se tudi na polju ob prazniku dela, se je nekdo izgovarjal, — češ, da ob času žetve imajo že od r. papeža privilegij za žeti žito vsaki dan, bodisi nedelja ali praznik! Pa kdo bi to veroval? Bil je gotovo to le dovtipen odgovor. Zvonjenja pa

nismo na ta praznik v Jakinu nič slišali. Menda stoji tu prav slabo z pravno in versko odgojo prebivalcev, odkar so siloma otresli papeževo vlado, kakor je zdaj večidel povsod na stežaj neverstvu in razuzdanosti odprt „vrt Italije.“ Kmali pridši iz Jakina se peljemo skoz 8 miout dolg tunel. Cel vlak pobožnih českih romarjev, h katerim smo se tudi nekteri Slovenci pridružili, je do tukaj pobožne pesmi prepeval, da je bila neka posebna navdušenost! Vidil si in slišal prepevati, mlade gospode in gospé višjih stanov lepe češke pesmi v čast Matere Božje, ktere hišici smo se z nagličem približevali; kteremu Marijnemu otroku ne bi od same radosti poskakovalo srce? Romarjev v tem posebnem vlakcu nas je bilo gotovo 800 do 900. Iz Jakina v Laureto je blizo enako kakor iz Gorice v Videm, t. j. z vlakom eno malo uro. Prek železnice je ne dalječ viditi silno lepa dežela, brž ko se pride iz tistega temnega tunela vun; ali žalilo nas je gledati v tolik praznik ženjice žeti po razprostranjenih njivah! Nehvaležno ljudstvo, sem si mislil, mar ti ni dovolj 6 dni delati 7. pa počivati in dobre dela opravljati? Blizo Laurete t. j. m. mesticem Osimom in Lauretom prav blizo železnice stoji bojišče in vas Castelfi-

dardo imenovano, po kterem si je r. general Cialdini žalostno slavo pridobil. Tu je padel za papeževo starodavno 1000letno pravico, izvrstni in hrabri še mladi francoski generalmajor Pimodós. Višji poveljnik Lamoricière se je moral iz bojišča pred 4krat močnejšo in z izdajstvom podpirano laško armado umakniti. Še enkrat zbere ostanke svoje armade pri Macerati (okt. 1860 7—8 ur pred Lauretom) ter akoravno tudi tukaj ne more zmagati presilnega sovražnika, je rešil s svojo hlabrostjo vsaj svojo in svojih prostovoljcev čast. Večna sramota pa zmagovalcem in razbojnikom, kteri so res po razbojniško napadli malo papeževo prostovoljno armado brez navadne napovedi vojske! Tu je postavila na grobih ubitih papeževih vojakov laška vlada sramotne spominke svoje slave (ali kali?); kajti nepristranska in pravična zgodovina bo obsodila to vnebovpijočo krivico, kakor obsodi vsaktero. Memo Castelfidarda z britkimi občutki v praih drdraje, zagledamo na prijaznem griču pol ure od zadnje postaje oddaljenem, sveto hišo z veliko kuplo. Brž pozabimo prežalostne omenjene spomine, ter stopivši iz vlaka z ostalimi romarji se odkrijemo pozdravljaje Marijo z angeljskim čiščenjem. Solnce je neznano pripe-

nijskega stanu, in 2) ker ne vstreza vsem željam obrtnikov. Toda začetek je storjen, in prepričani smo, da bodo polagoma prišli na vrsto tudi še drugi deli obrtnijske postave in bomo kmalo imeli popolnoma nov obrtnijski red.

Da večina ni vstregla vsem željam obrtnikov, pač lahko umete, ako pomislite, s kolikimi ovirami in zadregami se ji je bilo bojevati, in kako veliko je bilo nasprotovanje manjšine. Večkrat smo bili na tem, da bi se bilo vse podrlo, in bi bil ves trud zastonj; ni toraj ostalo drugzega, kakor nekoliko odjenjati, da se je vsaj nekaj rešilo. Naj pri tej priliki omenim, da so bili nekteri nasveti poročevalca grofa Belcredija za obrtnike v marsikterem oziru primernejši in boljši, kakor jih nahajamo v sedanjem postavnem načrtu. Ali hudo nasprotovanje manjšine in omahljivost nekterih udov večine z njimi ni bila zadovoljna in moral je odjenjati, da ni propadla cela postava. Omenjam med drugim, da bi se bili po njegovih nasvetih združili in pomočniški shodi veliko prosteje gibali, kakor po predloženem načrtu. Grof Belcredi je za obrtnijski stan silno vnet, ob enem je strogo konservativen in katolišk mož, ki vé, da se delavec ni treba bati, ako se jim da, kar jim gre. Pa liberalna manjšina, ki vedno o svobodi govori, zahtevala je policijsko nadzorništvo vseh takih shodov, češ, da bodo sicer delavci socijaldemokratične načela razširjali in nevarne spletke delali. Ako bi bilo šlo po njihovi misli, bi se moral vsakemu delavcu policaj za hrbet postaviti. Šli so tako daleč, da so hotli vladi celo zaukazati, da mora k vsem takim shodom poslati vladnega zastopnika in da bi se pregrešila zoper postavo, ako bi tega ne storila. To sicer ni obveljalo, vendar pa se je vladi pripoznala pravica, da sme k takim shodom poslati svojega zastopnika, ako se ji to zdi potrebno.

Postava je pomanjkljiva, kakor je pomanjkljivo sploh vsako človeško delo, pa čas in skušnjava bosta učila, v čem jo bode treba zboljšati ali premeniti. In prepričani bodite, da se večina takim premembam ali potrebnemu zboljšanju nikdar ne bode upirala, ampak prav rada dobre svete sprejemala, da bomo polagoma dobili obrtnijsko postavo, ki bode vstregla željam in potrebam obrtnijskega stanu.

Pa s tem, da je odsek dovršil posvetovanje o glavnih delih obrtnijske postave še ni vse dognano. Čaka je še posvetovanje v dr-

žavnem zboru, in gledati bode treba, da trud in delo obrtnijskega odseka ne ostane zastonj, da se postava ne odloži. Še zadnji dan in zadnjo uro, ko je bilo posvetovanje v odseku končano, hotla je manjšina vse zavleči in je zahtevala, naj se sklenjeni oddelki še ne izročé državnemu zboru, ampak naj se toliko časa počaka, da se bodo dovršili tudi drugi deli, in da se mu bode predložila cela postava. Toda tako ravnanje bi bilo nevarno; ako pomislimo, da je vse mogoče, in da se pri nas naj imenitnejše politične premembe izvršé, kar čez noč, bi bil ves trud obrtnijskega odseka zastonj, ko bi se primerilo, kar Bog varuj, da bi leva stranka v državnem zboru zopet prišla do večine; z desnico bi padla tudi obrtnijska postava, želje obrtnikov bi se nikdar več ne vresničile in s svobodno obrtnijo bi se za obrtnijski stan povrnilo dosedanji žalostni čas. Reč se toraj ne sme odkladati, in večina državnega zbora mora skrbeti, da kakor hitro mogoče dožene posvetovanje o nasvetih obrtnijskega odseka.

Pa tudi s tem ne bo vse doseženo. Treba bode gledati, da se bo postava potem tudi točno izvrševala. Najboljša postava ne velja nič, ako se dejansko ne izvršuje, kakor nam priča oddelek v obligatoričnih zadrugah v dosedanji postavi, na drugi strani pa dostikrat tudi pomanjkljive postave veliko dobrega napravijo, ako se izvršujejo strogo in dobro. Kadar se bodo ustanovile obligatorične zadruge, bodo morale zlasti one skrbeti za točno izvrševanje postave in dotične gospodske opozoriti na vse napake, ki jih bodo zapazile.

Slednjič pa je treba še nekaj pomisliti. Ne bi bilo prav zboljšanja obrtnijskega stanu pričakovati edino le od premenjene obrtnijske postave. Treba je k temu tudi lastne marljivosti in varčnosti, pa božjega blagoslova. „Pomagaj si sam, pravi pregovor, in Bog ti bo pomagal“. Krščanska vera in ljubezen je prešinjevala nekdanje obrtnijske zadruge ali cehe, zato je Gospod blagoslovil njih delo, in rokodelstvo je imelo zlato dno, kakor pravi prigovor. Tudi zdaj je treba rokodelcem vedno v spominu ohraniti svetopisemske besede: „Zastonj zidajo zidarji, ako Gospod h še ne zida, in zastonj čujejo čuvaji, ako Gospod mesta ne varuje. — On ni nič, ki sadi, in tudi on ne, ki priliva, ampak samo Bog, ki rast podeli“. Naši obrtniki so se vedno držali

omenjenega očeta minorita tako bali, da so pred njim bežali, ali pa jih je trdo prijel in odgnal, ako so hotli romarje preveč nadlegovati. — Na cesti blizu Loretanske bazilike stoji revna bajta z napisom: Občnaska šola. (Scuola comunale.) Iz tega malega pa revnega poslopja sem spoznal, da ljudsko gmika je v Italiji, kakor pravijo, res na nizki stopinji.

Tu se zažene med nas več nadležnih Lahov, ki so nas vabili v svoje „cœae“ gostilnice, ter jih hvalili, kako dobro in ceno se vse dobi. Pridši na vrh griča k zaželeni baziliki Matere božje loretanske se ustavimo, ter obrišemo pot iz obraza, kajti vročina je bila prav afrikanska. Čehi se tu med seboj pogovarjajo zastran reda in odhoda, nekaj rokovanjačev pa se vstopi med trumo romarjev gotovo s slabim namenom, pa jaz opozorim brž brate Čeha, naj se varujejo zmikavcev, kateri hodijo za njimi, in tako se vendar ni nobenemu nič neušéčnega dogodilo. Da smo s svetim strahom stopali v toliko svetišče, si bo lahko sleherni mislil, kajti takih občutkov nima človek nikjer drugod, kakor tu stopivši pred sv. hišico, na kateri stoji zapisano: „T u k a j j e

Boga in zvesti smo si, da mu bodo zvesti tudi za nsprej, zato se smemo nadejati, da jim tudi v prihodnje njegov blagoslov ne bode izostal!

Politični pregled.

V Ljubljani 28. julija.

Avstrijske dežele.

Bosna. Razmere med verhbosanskim škofom dr. Stadlerjem in frančiškanskim redom zaradi postavljanja župnikov po župnijah, ki so jih dozdaj obstavljali oo. frančiškani, so zdaj po posredovanji frančiškanskega redovnega generala vravnane. Red vse župnije nastavlja po Bosni in Hercegovini prepusti se nadškofu, dobiva pa naslednjih 25 let brez prikrajšanja vse tiste dobrote, to je datve, ktere so redovni samostani imeli dozdej od posameznih duhovnj. S tem je zagotovljen nadaljni obstoj samostanov, kakor tudi to, da se v dušnem pastirstvu ne zgodi kako pretrganje ali beganje. Najprej obstavi nadškof 25 duhovnj, ker le za toliko ima potrebnih duhovnov. Škofija Banjaluka nadalje se prihrani za frančiškanskega duhovna bosanske okrajine; zastran osebe se obravnava. Te vravnave so se dovršile precej pri prvem shodu obeh cerkvenih višjih dostojnikov, ker obojnim željam naj bolje vstrezate. Frančiškanski general, kakor pišejo, je v ta namen pred nekaj časom prišel v Sarajevo, in od ondod se je pred nekimi dnevi vrnil skoz Dunaj v Rim.

Učitelji zbrani v Kolomeji na Galickem poudarjali so češko-poljsko in sploh slovansko prijateljstvo, kakor so to pred 2 mesecema zdravnički zbrani v Pragi storili. Profesor Soleski je napil napredku česko-poljske vzajemnosti in peli so potem pesem: Kde domov můj. O poljsko-rusinskih razmerah govoril je gosp. Koblanski, ter je omenil stoletnega prepira med tema narodnostima in vendar treba miru, ako se hoče kaj doseči. Prva naloga učiteljem bode, vcepiti mladini ljubezen in prijateljstvo do bratovskega naroda. — Lepe besede, da bi se le vresničile!

Vnanje države.

Iz Belega grada se poroča 23. julija. Denarstveni minister Mijatovič je dal kralju ostavko. Kralj ga ni oprostil službe, marveč mu je glede na njega izvrstno delav-

kalo; cesta drži malo navzgor, nekteri Čehi in njih gospé, ki so bil plemenitega stanu, se podajo v brútnih tje gor. Večidel nas romarjev pa stopimo v vrsto ter v procesijo, prepevaje po česko lavretanske litanijske se bližemo nekaj časa po cesti, nekaj pa po stranski stezi temu zares svetemu kraju. Zvonovi nas iz visokega zvonika miloglasno pozdravljajo, ko se bližamo Marijnemu svetišču in mladi čvrsti minorit č. o. Hiacint Fudzinsky, apostoljski spovednik, zmožen mnogih jezikov, nam pride pod mestom naproti. Jaz in moj tovariš g. K. Č. sva imela srečo biti na čelu procesije, ter kako se začudiva, ko nas omenjeni oče minorit prijazno pozdravi v — nemškem jeziku! Praša nas, kakšnega jezika smo vsi romarji, ter nas pelje po prijaznem pozdravu in podajanju roke na čelu procesije v basiliko sv. hišice. Tudi beračev nam je došlo vse polno naproti. Eden je bil viditi raztrgan in nag, kakor je bil berač Ambian, proseč milošnjo sv. Martina, v rartrgani sami srajci je tekal po bergljah za romarji, — kaj tacega bi se pri nas zlasti v mestu vendar le ne dopustilo, drugi so bili večji otroci obojega spola. K sreči, da so se

Beseda meso postala.“ Čast. omenjeni minorit o. Fudzinsky nas pozdravi v koreteljni pred hišico v baziliki najpred v gladki nemščini, potem pa za one Čeha, ki niso umeli nemščine, pa v češkem jeziku. Na to je bila za romarje tiha sv. maša; orglal je nek Čeh in lepo češko petje je donelo po krasni baziliki. Po tej sv. maši je bila velika péta maša v srednji ladji cerkve, ktera ima 3 ladje ali posebne razdelke, ki so za se kakor velike cerkve.

Domači duhovni so „azistirali“ in en kanonik cerkve je imel péto sv. mašo. Vsaka ladja cerkve ima svoje orgle obrnene h glavnemu altarju ladje. Petje je bilo zares ubrano in krasno. Pevci so bili vai v koreteljnih pa z muštacami pod nosom. Nam, ki nismo vajeni tako dolgotrajnega petja, se je to malo predolgo dozdevalo, zlasti „gloria“ in „credo“, ktero je vsako trajalo blizu 3/4 ure. Med tim so pa nekteri duhovni na raznih altarjih maševali, in tudi dva Slovence sta imela srečo meševati na altarju v sv. hišici. Kakšna je ta hišica in cela bazilika, je g. Gomilšak že dovolj opisal, kakor tudi pravo zgodovino pre-

nost dal odpust 6 tednov, da se okrepla. Mitjovič hoče sedaj še ostati v službi.

Kako je na Laškem. — No, tam je čedalje boljše, t. j. čedalje bolj se bližajo socialdemokraciji. Listom se ne zdi potrebno tega skrivati, marveč prav po domače pišejo, da naj se hiša Savojska t. j. (kraljeva rodovina) umakne in prepusti prostor boljši vladi, t. j. ljudovladi. Ministrom očitajo, da za kralja delajo, ljudovlado pa mislijo in kar je še več takih lepih stvari. — Vlada bode žela, kar je sejala, spodkopavala je Cerkev, s tem, pa sekala vejo, na kateri je stala.

„**Agencia Havas**“ poroča, da bode Francoško poslalo za sedaj samo 5000—6000 mož pomorske pehote v Egipt, da varuje sueški kanal. Minister pomorstva je tiral 24. t. m. posojila 9½ milj. frankov za varstvo sueškega kanala, a zbor ni jih dovolil.

Kje je Ramleh, (ki se tolikrat imenuje.) Ramleh je 8 kilometrov na vzhod Aleksandriji, in je zgolj strategična pozicija (kraj važen pri vojevanju), ker je na zemeljski ožini, ki sega proti zalivu Abukir. Ta ožina je zvezana po ozkem nasipu med jezerom Mareotis (zahodno) in jezerom Abukir (vzhodno) s suho zemljo. Ta nasip je tako rekoč nit, od katere zavisi vse življenje v Aleksandriji, ker preko njega gre železnica in — voda v Aleksandrijo. Ramleh pa nadkriljuje ta kraj. — Stvar pa je v političnem oziru važna, ker vidi se iz tega, da Angleži sami postopajo in se ne brigajo za konferenco, ki med tem zboruje. Ako je verjeti poročilom iz Londona, se pravi boj ne more začeti pred avgustom, ker tačas še le odide večina armade.

Iz Londona 24. julija. Pehota namenjena za Egipt pojde na ladije 4. avgusta, konjica pa 9. avgusta.

Preko Londona se poroča 24. t. m. Arabijev stan je močno vtrjen, ves svet pred njim je pod vodo, na bokih so kanali, tako da bi bilo prav nevarno naravnost nastati ga. On pošilja vedno čete na razglede. Sedaj je gotovo, da ima 8000 mož in 36 topov. On gospodari po vsi deželi. Včeraj je vzela njegova konjica 120 volov namenjenih Angležem.

Iz Port Said 26. julija preko Pariza. Izbarkali so 25 nemških pomorščakov, da varujejo konsulat. Lesseps, ki je prišel včeraj

našanja te hišice. Zatoraj ne bom tu onega ponavljal. Le to omenim, da ima ta cerkev posebni privilegij, da smejo duhovni romarji tu maševati tudi še popoldne; clo do 4. ure popoldne, kakor nam je pravil omejen minorit. Izmed loretskih prebivalcev jih je prišlo le malo k peti maši, večidel pa zato, da so na nas zjuli. Dve straži stojite z golo sabljo na pragu hišice, v katero od lučic razvitljeno smo stopili in klečali se sv. strahom pa veselimi občutki. Po opravljeni službi smo si šli vkupit spominke, svetinje in rožne vence, ktere nam je v skledici, iz ktere je jedla sv. družina, blagoslovil župnik iste cerkve. Pri nakupovanju spominkov so Lahit neizrečeno nadležni; vsi se gnjetejo ter ponujajo eden pred drugim svojo kramo; cela bližnja ulica je polna takih prodajalnic, kjer tisto blago memogredočim romarjem silno ponujajo. Kakor drugod, gledajo tudi tu romarja tako ali tako oslepariti. Mene je neka ženska osleparila pri tucentu rožnih vencev za cele 4, ker mi je zavila mesto 12 le 8 v papir, kar sem še le pozneje spoznal. Evo zopet laško pravčnost!

(Dalje prih)

semkaj, svaril je pred občnim izbarkovanjem in se je obrnil do novega gubernatorja, ki je zagotavljal varnost Evropejcem. Lesseps je tudi zatrijeval pred številnim zbirališčem, da Arabi hoče varovati kanal. Lesseps hoče biti za poroka, da bode toliko časa mir, dokler bode on tam. (Je zelo dvoumno, kakor izreki orakelnov.)

Kdo je umoril Cavendisha? Oglasil se je Irec, po imenu O' Brien v Puerto-Cabello, v Zahodni Indiji, in je obstal umor, in imenoval še tri druge vdeležene. (Je malo vrjetno, da bi se kdo sam sebe razglasil). Namesto odstopivšega ministra Brights je prevzel službo kolonialni minister Earl Kimberley.

Kako stojimo? 25. julija so zopet zborovali v Carigradu, navzočna sta bila 2 turška odposlanca, posvetovali so se več ur, in kaj so sklenili?

24. julija sta poslala Angleško in Francoško skupno pismo do Laškega, v katerem vabita Laško k sodelovanju v Egiptu in k varstvu sueškega kanala.

V Egiptu še zmirom gospodari Arabi-paša, papirnatih povelj in ukazov, s katerimi se odstavljajo, je dovolj, a kaj to pomaga; Arabi vse odvrta dvojno.

Khedive je imenoval Omar-pašo Luftus za vojnega ministra; poslali so vradnika v Kafr-el-Davar, da Arabi ju izroči dekret, s katerim se odstavljajo.

A predsednik ministerstva, katero je sestavil Arabi, Mahmud razpošilja okrožnico do vseh namestnikov, v katerim jim prepoveduje jemati povelja od Khediva ali njegovih ministrov.

Arabi je iz Zazazig odposlal 4000 mož s 10 topovi pred Suez, da mesto obkolijo. Iz vseh minaretov Kahire veje noč in dan turška in zelena zastava prorokova. Ulemi v Kahiru velevalo izpustiti molitev za Khedivo. — Železnico, ki pelje v Rosette so presekali med Abukrom in Ramleh.

Angleži so ropali v palači Khedivovi v Ramleh, kamor so šli varovat. — Vodne stroje pri Ramleh so zavarovali s težkimi topovi, a tudi Arabi-paša se dobro vtrjuje pri Rosetti. „Daily News“ se boje, da bi ne prišlo vse vojevanje prepozno, mesca septembra je silno nezdravo, ker reka Nil tačas upada. Ta list pravi, da ima Arabi 48 000 mož pri sebi, tudi veliko Beduinov (iz puščave) je pri njem.

Tisti črkeski častniki, ki so se vzdignili zoper Arabijo, se vračajo iz Carigrada v Aleksandrijo, in so dobili dvamesečno plačo po vrh. — Sedaj naj pa človek razume to politiko; Arabi se odlikuje, vojaki, ki so bili zoper njega, se obdarujejo.

Izvirni dopisi.

Iz Ribnice, 26. julija. (Zlato mašo) so imeli danes ob 9. uri častiti gospod Jožef Skubic, ki tukaj pri svojem sorodovincu dekanu Skubicu živi v pokoji. Ravno danes je namreč 50 let, ko so bili posvečeni za mašnika. Služili so prej v Ribnici kot kaplan, pozneje so bili v Tomišlju, fare iške in naposled kot kurat v Žabnici, fare Starološke. G. zlatomašnik so še čvrsti in krepki. Razna domačih prišlo je bilo iz sosednih far še 12 drugih duhovnov počastit g. zlatomašnika, med njimi tudi č. g. Jurij Steirer, fajmošter v pokoji, ki bode v prihodnjo nedeljo sam zlato mašo obhajal pri Stari cerkvi na Kočevskem, kjer je rojen in je pozneje tudi skoz 20 let živel kot fajmošter ter sozidal tam novo farno cerkev. Dasiravno je danes delavnik in imajo ljudje skoraj največ dela, ker spravljajo žito,

orjejo za repo, kosijo itd., bila je prostorna cerkev vendar le polna. Tudi gospoda ribniška in vrtreška se je vdeležila svečanosti in prišel je bil k sv. maši celo turjaški grof z grofico in otroci, ker pozna gosp. zlatomašnika še iz tistega časa, ko je pastiroval v Tomišlju. Ribničani pa so bili za to svečanost cerkev lepo okiňčali in grom možnarjev, ki se je razlegal daleč okrog, je celi dolini naznanoval, da se v Ribnici praznuje nenavadna svečanost. — V nedeljo 6. avgusta pa bodedemo imeli drugo cerkveno slavnost, ker bode novoposvečenec, č. g. Hösigmann obhajal svojo novo mašo.

Iz kočevskega okraja, 25. julija. (Požar.) V našem okraji imeli smo letos že veliko požarov, pa ne kaže, da bi jih bilo že konec. Včeraj je pogorela vas Koče v Kočevsko-reški fari. Ker je ogenj nastal popoldne okoli ene, ko so bili prebivalci odšli že večidel na polje na delo, ni bilo ljudi, da bi bili gasili, in v malem času je pogorelo 17 hiš. Tudi živine je boje zgorelo 18 glav, ker v marsikateri hiši ni bilo nikogar doma, ki bi bil živino iz hlevov izgnal. Raznesla se je bila celo govorica, da je zgorelo nekaj otrok, ki se pa hvala Bogu ni potrdila. Vas je bila že prej silno revna, le kaki 3 posestniki so nekoliko premožnejši in menda so bili tudi samo oni zavarovani. Revščina postala je zdaj tem silnejša in ljudje bodo težko sozidali svoje hiše, ako jim ne dojde vnanja pomoč. V Kočah je doma bogata in inenitna Kozlerjeva rodbina. Kako je nastal ogenj, se ne ve, mislijo pa sploh, da je bilo tudi v tej vasi, kakor v drugih dozdej pogorelih, hudovoljno zažgano. Pravijo, da je pred nekimi dnevi nekdo žugal, da morajo Koče pogoreti in tudi še nekaj drugih vasi v tamošnji okolici. Ljudstvo je vse zbegano in prestrašeno, pa upamo, da se bo gospodski vendar le posrečilo peklenski hudobiji — vednemu požiganju priti na sled. Ljudje pa naj se spametujejo in naj zavarovajo svoja posestva.

Domače novice.

V Ljubljani, 29. julija.

(Razpis učiteljskih služb.) V šol. okraji Kamniškem. Na 4razredni ljudski šoli v Kamniku 1.) Služba za nadučitelja 600 gl., priklada 100 gl., stanovanje ali stanarine 80 gl. 2.) Druga učiteljska služba 500 gl. 3.) Tretja učiteljska služba 450 gl. 4.) Četrta 400 gl. Službe se oddajajo stalno ali tudi provizorno. Do 20. septembra t. l.

V šol. okraji Litijem. Na 1razrednici v Šent-Lampretu 400 gl. in stanovanje; v Dolu (Mariathal) 400 gl. in stanovanje, do 15. avg. (Premeščanje) G. Rajmund Perušek pride iz realne gimnazije v Sarajevu v Rudolfovo, iz Ljubljane odhaja v Opavo gimnazijski suplet Klement Diepold.

(Naš rojak g. Fr. Gerbic) je postal profesor na Lwovskem konservatoriji. Vse dobro in mnogo let!

Razne reči.

— Poštna dopisnica je vsakemu znana. Za male sporočila dobro služi, za večje pa je premajhna. Pa kdor zna, pa zna. V Trstu pri g. Zimoli je na ogled postavljena dopisnica z 7333 besedami. A koliko ljudi jo zamore čitati ni povedano.

— Pri kamnjenem -olji je treba vselej previdnosti. Grajali smo že večkrat slabo navado, da se plamen ugasovaje kar pihne, namesto da bi se pričasi ugasnilo. Marsikateri-

krat se je pri takem ravnanju nesreča primerila. Zlasti pa je treba paziti, da se z golim plamenom, bodi si s svečo, klinčekom ali s čem drugim preblizo ne pride. Nedavno, tako se pripoveduje, da je neka ženaka o prillivnji olja v svetilnicah si s klinčki svetila. Kamnjo-olje se je vnelo, svetilnica raznesla in reva je bila h krati v ognji. Pomagali so ji okoli stoječi takoj, a vendar je dvomljivo, mar li reva ozdravi ali ne, ker opeklina so grozne.

— Iz Trsta piše „Edinost“ sledeče: Mi vemo za gotovo le toliko, da še ni določeno, ali, in kedaj pride cesar, cesarica, carjevič s Štefanijo itd. v Trst. Kar so časniki o tem pisali, to je bilo vse uganjanje in slepenje ljudstva; saj nekateri časniki najbolj ob tem živó, da ljudstvo slepé. — V Miramaru se delajo sicer neke priprave, tudi hišni telegraf popravlja telegrafski uradnik iz Trsta, ali to le za primerljive, ako bi katera najvišja osoba res prišla v Miramar; napovedana pa doslej še ni nobena.

Najverjetniše pa je to, da razstave ne počasti niti cesar s cesarico, niti cesarjevič s Štefanijo, ako patrijotična stranka v mestnem zboru ne bo mogla, ali hotela reda napraviti. Zakaj so vsi italijanissimi vedno na svojem mestu, in zakaj se od države mnogo podpiran in odlikovan g. Mauser odteza zberovanju? Ako bi on bil zadnjič v zboru, zmaga bi naša bila vsestranska, on je kriv vse velepomembne neprilike.

Nekateri časniki, kateri so navadno dobro podučeni, trdijo, da cesar in najvišja cesarska rodovina ne obišče razstave, ako se v mestnem svetu ne napravi red; mogoče je tudi, da se temu svetovalstvu duri zapró. Po tem takem bi Trst za časa razstave še mestnega zastopa ne imel. To bi nezaslišano bilo in nekaj začasnega bi morala vlada na njegovo mesto postaviti. Ker je pa mestni zbor tudi deželni zbor in tega vlada po ustavnih zakonih nikakor ne sme oktroirati, zato vtegne v Trstu nastati babilonska zmešnjava.

— Razstava. Šest dni nas še loči od veličastne svečanosti otvorjenja razstave. Ves Trst ta trenutek nepotrpežljivim hrepenenjem pričakuje, in vsakdo se ga veseli! Za ozaljšanje mesta se je zadnje tedne dosti storilo, pa še bi se lahko več! Gotovo se Trst 1. avgusta prikaže v praznični opravi. — Koliko je zdaj v razstavnih poslopijih dela, lahko se sklepa iz tega, da je samo v saboto došlo 62 železničnih voz, natlačeni z blagom za razstavo. V poslopiju št. 1., kjer je na razgled blago zadevajoče mornarstvo je že v redu vse. Zadnje dni se je v naglici postavilo še več majhnih paviljonov in kioskov, kateri niso bili prej v programu. Gospod, ki je bil včeraj pri sv. Andreju, nam je rekel, da razstava vsako pričakovanje (tudi odborovo) zelo prekosi. Izvrševalni odbor je gledé vstopnine določil ta-le pravila: Vstopniški biljet bo stal za dan 50 kr. v četrtek pa 1 gld. Vstopnina v vrt pol ure pred zatvorjenjem poslopij zvečer bo stala 20 kr. Od 1. avgusta do 15. septembra bo razstava odprta od 8. zjutraj do 6. zvečer; od 16. septembra do 15. oktobra od 9. zjutraj do 5. zvečer; od 16. oktobra do 15. novembra od 10. zjutraj do 4. zvečer. Vsako popoldne bodo na razstavnem prostoru igrali tri bande, 2 vojaški in — ciganska. Banda naših priljubljenih „Jelačičev“ pod svojim slovečim kapelnikom g. Milčrom bode došla iz Pulje. Iz Gorice se pričakuje banda regimenta Hess. — Magistrat je za vseh 5 društev tržaških postrežčkov (servi di Piazza) napravil nov red

in nove tarife. Policija ima nadzorstvo, da se ne prestopijo.

— Linzer Quartalschrift izšel je te dni III. snopič, ki obsega: (Konec.) 24) S. Alphonsi Liber de Caeremoniis Missae von Schober. Rec. von Pfrezschner, Prefect im Clerikalseminar zu Regensburg. 25) Anleitung zum Ministriren. Rec. von Spiritual Ransauer. 26) Toussaint, Rette deine Seele. 50 Messionspredigten. Rec. von Dechant Höllrigl. 27) Göbel, Geschichte der Catechese im Abendlande. Rec. von Weisbüpl. 28) Reumont Vittoria Colonna. Rec. von Prof. Dr. Scheicher. 29) Krippenspiele von Wilhelm Pailler. 30) Fromm und froh, 6 Theaterstücke von Pailler und 31) Erzählungsschriften v. Weisenhofer. Rec. von Pfarrvikar Robert Hanrieder. XI. Kirchliche Zeits. Von Prof. Dr. Scheicher. XII. Die Erfolge in den auswärtigen kath. Missionen. Von R. Schichl. XIII. Kurze Fragen und Mittheilungen: 1) Zwei neue Ablässe. 2) Requiem am Kirchweihfeste. 3) Die sogenannte Kreuzbeicht. 4) Ein Ablassgebet zu Ehren des hl. Joseph. 5) Geschiedene Ehegattin in confessionali. 6) Sacrilegischer und betrügerischer Reliquienhandel. 7) Gebrauch der Orgel bei der Messe de Requiem. 8) Messe de Requiem cum intentione pro vivis. 9) Unpraktische Beichtstühle und Kirchenstücke. 10) Die hl. 14 Nothhelfer, ihre Symbole und Anrufungen. 11) Die Beerdigungsfeier der Kinder. 12) Nicht zu übersehen bei der Benedictio Apostolica. 13) Was das Volk selbst an braven Priestern nicht gerne sieht? 14) Begräbniss der Armen. 15) Ein Fall über den Bezug der Interkalar-Einkäufe. 16) Zur Devinkulirung von Staatschuldverschreibungen. 17) Der Präsentant auf ein Vicariat kann nicht zu Pfändenbaulichkeiten herangezogen werden. 18) Blitzableiter. 19) Belastung des Kirchenvermögens. 20) Legalisirung der Unterschriften bei einer Löschungsquittung. 21) Gegen die Concubinate. 22) Verehelichungszeugnisse für bayerische Staatsangehörige, welche im Auslande eine Ehe eingehen wollen. 23) Den Gesuchen um Verehelichungszeugnisse für die ungarischen Staatsangehörigen ist 1 fl. ö. W. beizulegen. 24) Zwei Anagramme. 25) Entscheidung der k. ungar. Gerichtstafel bezüglich der katholischen Taufe von Kindern aus gemischter Ehe. 26) Priester Kranken-Unterstützungsverein in Meran und Görz. 27) Besuch der Gasthäuser durch die Schuljugend. 28) Die Anwendung eines Vorhanges vor dem Tabernakel. 29) Märtyrer des Beichtstegels. 30) Versendung von Stiftmessen. 21) Das sog. hl. Geistamt zu Beginn und das Dankamt am Schlusse des Schuljahres. 32) Das Verbot, für die zweite Messe im Falle der erlaubten Binirung ein Stipendium anzunehmen, ist sehr stricte. 33) Frühjahr-Pfarrconcurs in Linz. 34) Inhalts-Verzeichniss von Broschüren und Zeitschriften.

— Selitev v Ameriko. Do konca junija t. l. je v Novem Jorku stopilo na suho 240.000 izseljencev. Za plačati je od tod do Chicago 13 dolarjev, do Cincinnati 11 $\frac{1}{2}$, do Milwaukee 16, do sv. Paula 22, do Omaha 24, do St. Francisco 65 dolarjev. Delavcem brez premoženja ni svetovati v Ameriko, ne bode moč dobiti dela, pri obrstvu bode ob kratkem nastopila kriza, potem bode še huje za delavce brez premoženja. Kdor ima toliko denarjev, da si nakupi kmetijo in tam izhaja poldrugi let s svojim, temu ne bode krivica. Ako se vname v Evropi vojska zaradi zmešnjav v Aleksandriji, potem ne bode krize v Ameriki.

— Po suškem kanalu je šlo l. 1881.

5 794.000 ton, od tega samo angleškega 4,792 000 ton, t. j. 82,71 odstotkov. Avstrija se je vdeležila tukaj le s 2 odstotki. Zaradi tega bi se Avstrija potegovala za Egipt? — No, tega se še morda! Za kaj pa prav za prav gre v Egipt? — Da se plačajo kuponi in da skopije pri suškem kanalu kaj neso. — In zato naj bi pri nas davkoplačevalci skrbeli? Dosti je doma za poravnati, ni treba angleškim in francoskim borznim spekulantom pomagati k nakopičenju tujega premoženja.

Tržne cene v Ljubljani.

26. julija.

Pšenica hektoliter 8 gld. 16 kr.; — reš 5 gl. 2 kr.; — ječmen 4 gld. 40 kr.; — oves 3 gld. 42 kr.; — ajda 6 gl. 52 kr.; — proso 5 gl. 54 kr.; — koroza 6 gld. 84 kr.; — krompir 100 kilogramov 3 gld. 3 kr.; — fižol hektoliter 10 gld. — kr. — masla kilogram — gl. 90 kr.; — mast 84 kr.; — špeh frišen 74 kr.; špeh prekajen 78 kr.; jajce po 2 kr.; mleka liter 8 kr.; — govedine kilogram 56 kr.; — teletnine 48 kr.; — svinjsko meso 64 kr. — Sena 100 kilogramov 2 gld. 50 kr. slama 1 gld. 60 kr.

Telegrafne denarne cene 28. julija.

Papirna renta 77 10 — Borsborska renta 77,75 — Zlata renta 95,20 — 1860letno državno posojilo 132 — Kreditne akcije 332. — London 120,40 — Cos. kr. oskini 5,67 — 20-frankov 9,57.

Javne dražbe.

31. julija. 1. eks. drž. posest. Antona Prijatelj iz Hudikovca 550 gl. Ribnica. 1. eks. drž. posest. Jožefa Novak iz Plosivca 1660 gld. — 1660 gl. Žužemberk.

1. avgusta. 1. eks. drž. posest. Kasperja Gregorič iz Mirne 1765 gl. Trebnje.

2. avgusta. 1. eks. drž. pos. Franceta Šlebir iz Stovnika 4435 gld. Kamnika. 1. eks. drž. 7 parcel Jožefa Rebel iz Šmartna 119 gld. 25 kr. Ljubljana. 1. eks. drž. posest. Jurija Pinčalič iz Brezovice 870 gl. Kostanjevica. 1. eks. drž. pos. Franceta Srpič iz Kostanjevica 480 gl. Kostanjevica. 1. eks. drž. pos. Elizabete Kovačič iz Kostanjevica 3730 gl. Kostanjevica. 3. eks. drž. pos. Johane Delhunija iz Planine 1980 in 750 gld. Logatec. 1. eks. drž. pos. Matija Kračović iz Dobrave 877 gl. Metlika. 1. eks. drž. pos. Ignacija in Antona Žerko 674 gl. 41 kr. Senožče. 1. eks. drž. pos. Ignacija Drušković iz Cirkel 250 gld. Krško.

3. avgusta. 1. eks. drž. pos. Jerneja Želedec iz Narin 1725 gl. Postojna. 1. eks. drž. posest. Janeza Rebec iz Radokove vasi 810 gl. Postojna. 1. eks. drž. posest. Jožefa Želko iz Narin 2218 gl. Postojna. 3. eks. drž. pos. Janeza Mavser iz Kočevja. Lašiče. 1. eks. drž. posest. Pavla Perko iz Slavine 1140 gl. Postojna.

Umrli so:

25. julija. Jurij Mramor, 56 let, za mrazico. 26. jul. Julijana Gregorska, za jetiko. 27. jul. Viktor Čelešnik, 15 mes. za vnetjem pljuč.

V bolnišnici:

26. julija. Rudolf Skalja 22 let, za jetiko.

Zopet v zalogi:

Križev pot,

14 postaj, jako lep oljnotisk; širokost 36 cm., visokost 50 cm. Cena 21 gl.

Dotične okvire točno, po kolikor moč nizkih cenah preskrbuje

Katoliška bukvarna v Ljubljani.

(2)

Duhovnik v pokoji

lahko precej dobi službo v neki grajsčini na Dolenjskem pri prav dobri katoliški rodbini kot hišni duhoven. Razum hrane in stanovanja dobi še 150 gld. plače.

Natančneje se izve pri vredniatvu „Slovenca.“

(3)

J. Blaznikovi nasledniki v Ljubljani.

Izdajatelj in odgovorni vrednik Jožef Jorič.